

Zápis do první třídy „Z pohádky do pohádky“

Mgr. Vendula Bízová,
ZŠ Bohumila Hrabala

Mgr. Jitřenka Králová,
ZŠ Bohumila Hrabala

Zápis do 1. třídy je nesporně mezníkem v životě každého dítěte i jeho rodičů. Budoucí prvňáček se do školy většinou těší, ale také se objevuje strach z neznámého, obavy z „velké školy.“ Abychom tento strach odstranili a podpořili těšení, připravili jsme tak trochu netradiční zápis, nazvaný „Z pohádky do pohádky“.

Budoucí prvňáček se svými rodiči a pedagogem prochází postupně sedmi stanovišti inspirovanými pohádkovými příběhy. Na každém stanovišti dostávají za splnění úkolu razítko do pamětního listu. Přítomnost rodičů dodává dítěti **pocit bezpečí** a pedagog do hodnotícího listu zapisuje **znalosti a dovednosti dítěte**. Hodnotící list slouží pro zařazení dítěte do třídy (vyváženost kolektivu) i pro další práci s dítětem. Doprovázející pedagog může také po skončení zápisu **informovat rodiče** o kladech dítěte i o věcech, které by bylo potřebné před vstupem do 1. třídy **vylepšit** – v poslední době se jedná např. o vady řeči.

Následující text popisuje jednotlivá stanoviště (v závorkách jsou uvedeny sledované jevy):

1. Pohádková brána (*komunikace, navázání kontaktu*)

V úvodu zápisu projde budoucí prvňáček „pohádkovou branou“, na které bude zavěšen zvoneček. Zde se **seznámí s doprovázejícím pedagogem**, který dítě přivítá ve škole a usnadní mu tak první zápisové krůčky. Každé dítě zde **zazpívá písničku** či **zarecituje básničku**, kterou zná z mateřské školy nebo odjinud. Poté získá první razítko zvonečku na svůj **památkový list** a může si zazvonit na zvoneček. Vstoupí tak do pohádkového zápisu.

2. Rybníček Brčálník (*barvy, sluchová analýza – 1. hláska, poznávání reality*)

U obrázku rybníčku Brčálníku sedí Rákosníček. Učitel dítěti říká, že utekla voda z rybníčka, rybičky se nemohou hýbat a dýchat. Děti pomáhají zachraňovat rybičky, aby mohly jít do dalších pohádek. Rybičky jsou

odlišné tvarem, velikostí a barvou. Děti **pojmenovávají barvy** a **porovnávají ryby** – větší, menší, hubená, tlustá atd. Za tento úkol dostanou razítko rybičky do pamětního listu.

3. Les Řáholec (*rozlišování geometrických tvarů, číslic*)

Jsme v hlubokém lese Řáholci. Žijí zde skřítkové a ti zde rozházeli geometrické tvary a číslice. Děti **pojmenovávají správně tvary, číslice, vytváří řadu čísel 1 až 10**. Za absolvovaný úkol dostanou razítko stromu.

4. Večerníček (*výslovnost, slovní zásoba, reagování na dotazy, vizuomotorické a grafomotorické schopnosti*)

Děti **vyprávějí pohádku** podle obrázků a odpovídají na otázky pedagoga. I za vyprávění získávají razítko, tentokrát Večerníčka.

5. Kmotra liška (*pravolevá orientace, logické posloupnosti, postřeh, soustředění*)

Chytrá kmotra liška si připravila několik základních úkolů – dítě má **poznat, který předmět do řady nepatří, které obrázky jsou stejné, a naopak, které se liší a čím**. Za provedení získává razítko lišky do pamětního listu.

6. Sedmimílové boty (*jemná a hrubá motorika, odhad, pohybové dovednosti, samoobslužné činnosti*)

Na závěr zápisu se dítě přemístí do tělocvičny, kde se prověřují jeho **pohybové dovednosti a jemná a hrubá motorika**. Dítě zdolá překážkovou dráhu, aby se dostalo na ostrov, kde žijí smutná zvířátka. Ta si neumí zapnout knoflíky na svetříku a zavázat tkaničky u bot.

Jeho úkolem je, aby zvířátkům pomohlo. Za pomoc získává budoucí prvňáček předposlední razítko do pamětního listu – razítko boty.

7. Zakletá princezna (figurální kresba, motorika ruky, vyplnění prostoru)

Na posledním stanovišti dítě **kreslí lidskou postavu** – princeznu, krále, event. maminku, aby vysvobodilo spící zakletou princeznu. Poté získává poslední razítko princezny a také odměnu za úspěšně provedený zápis.

Celý zápis je připravován s pedagogickým cílem **dozvědět se v poměrně krátkém čase o dítěti co nejvíce**. Poznat jeho slovní zásobu a způsob komunikace, logické myšlení, pohybové dovednosti... Ale neméně důležitým cílem je probudit v dětech zájem o „velkou“ školu, odstranit strach z neznámého a ukázat, že se na něj těšíme. Je úlohou doprovázejícího pedagoga pomoci s tím, co dítě tak dobře neumí, a dát mu zažít pocit úspěchu. A zpětná vazba jak od učitelů, tak od rodičů ukazuje, že tyto cíle se daří naplnit a že taková forma zápisu je tou správnou cestou.

Hodnocení žáka při zápisu

Jméno:.....

Hodnocení č. 1: Pohádková brána

- A) Navázání kontaktu
- B) Komunikativnost

Komunikativnost, navázání kontaktu
Komunikuje bez obtíží
Stydí se
Hledá oporu
Nekomunikuje

Hodnocení č. 2: Rybníček Brčálník

- A) Barvy, počet
- B) Sluchová analýza - 1. hláska
- C) Poznávání reality

Barvy	Sluchová analýza	Poznávání reality
Zná všechny	Pozná 1. hlásku slova	Větší – menší
Zná základní	Pozná poslední hlásku slova	Nahoře – dole
Zná některé	Nepozná 1. hlásku slova	První – poslední
Žádné	Nereaguje	Pozná počet rybiček

Hodnocení č. 3: Les Řáholec

- A) Geometrické tvary
- B) Čísllice

Geometrické tvary	Čísllice
Zná všechny (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník)	Zná všechny základní
Zná alespoň 2	Zná některé
Zná, ale jinak pojmenovává	Vyjmenuje řadu č. do ...

Hodnocení č. 4: Večerníček

- A) Výslovnost
- B) Slovní zásoba
- C) Znalost písmen

Slovní zásoba	Výslovnost	Znalost písmen
Hovoří plynně	Vše správně vyslovuje	Zná některá velká tiskací písmena
Reaguje na otázky	Problémy se sykavkami	Zná některá malá tiskací písmena
Bohatá slovní zásoba	Problémy r, ř	Zná všechna tiskací písmena
Jednoslovné odpovědi	Patlavost	Zná psací písmena
	Jiné	

Hodnocení č. 5: Kmotra liška

- A) Pravolevá orientace
- B) Logické posloupnosti
- C) Postřeh, soustředění

Vyvozuje algoritmy
Pravolevá orientace
Postřeh
Soustředí se
Nesoustředí se

Hodnocení č. 6: Sedmimílové boty

- A) Hrubá a jemná motorika
- B) Pohybové dovednosti – překážková dráha

Zavazování tkaniček	Zapínání knoflíků	Překážková dráha
Umí kličku	Umí bez problémů	Zvládá samostatně
Umí uzel	Umí s potížemi	Zvládá s pomocí
Pouze zašmodrchá	Přepíná se – nepřepíná se	Nezvládá
Nezvládá	Nezvládá	

Hodnocení č. 7: Zakletá princezna

- A) Figurální kresba
- B) Motorika ruky
- C) Vyplnění prostoru

Figurální kresba	Motorika ruky	Vyplnění prostoru
Hlavonožec	Správně drží tužky	Celá plocha
Kresba s detaily	Tužku drží křečovitě, ale správně	Uprostřed
Kresba bez detailů	Špatné postavení prstů	V rohu
Nekreslí	Špatné postavení ruky	

Závěr:

Hodnocení provedl(a) : .....

POZNÁMKA REDAKCE

V Řízení školy 10/2013 se tématu zápisu do první třídy věnoval podrobně Václav Mertin (s. 37).

Základní škola Bohumila Hrabala, Praha 8, Zenklova 52
 Zenklova 52 / 26, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 286 310 472
 Na Korábě 2/350, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 283 840 435
 E-mail: red@zs-bhrabala.cz
 http://www.zs-bhrabala.cz

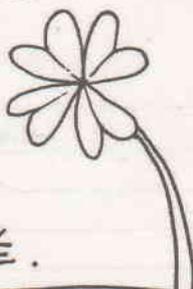
V ZAŘÍ SE

NA TEBE

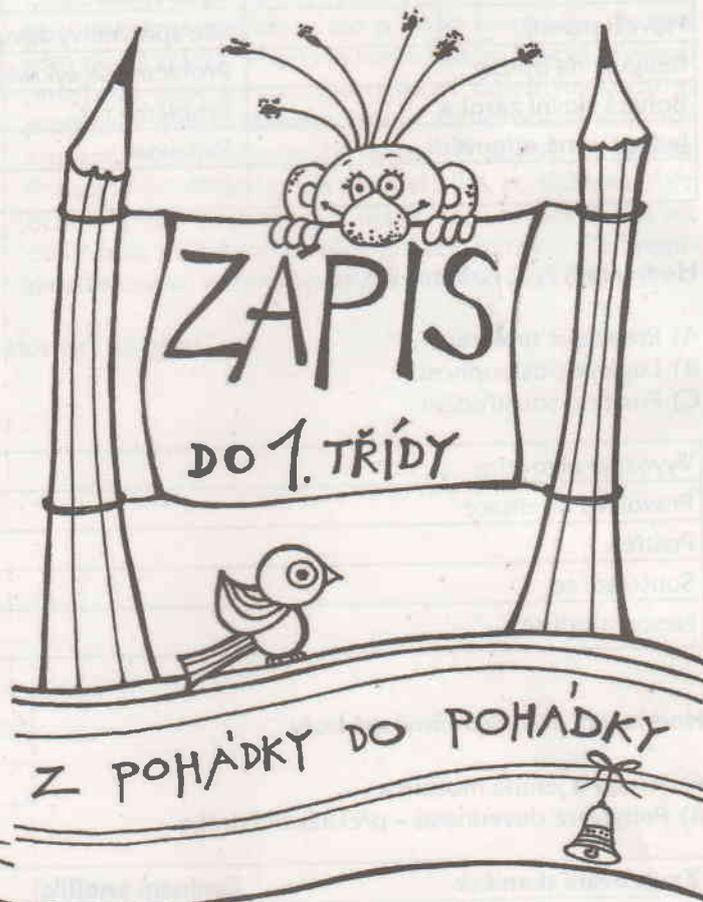
TĚŠÍME

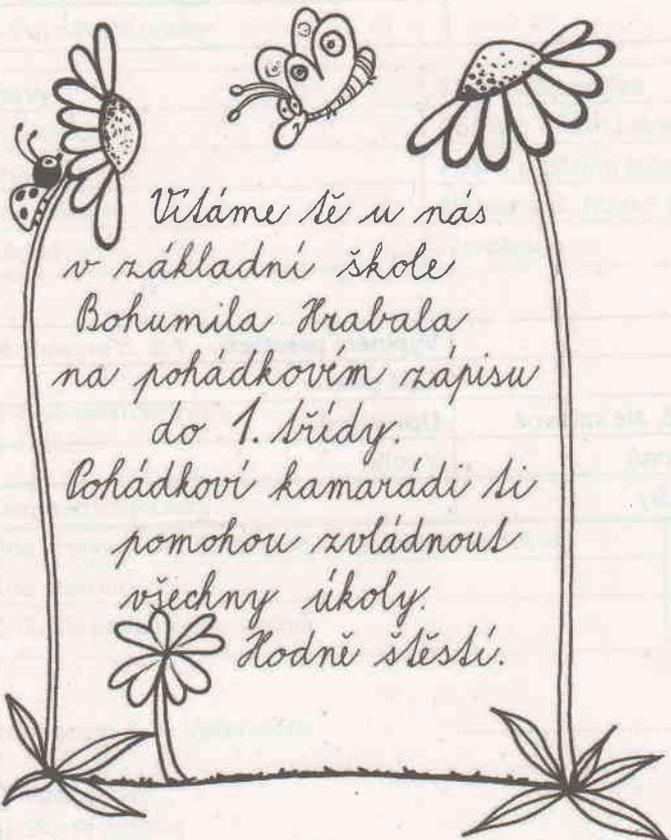
1

V 1. TŘÍDĚ.

POHÁDKOVÉ ÚKOLY

Vítáme tě u nás
 v základní škole
 Bohumila Hrabala
 na pohádkovém zápisu
 do 1. třídy.

Pohádkoví kamarádi ti
 pomohou zvládnout
 všechny úkoly.
 Hodně štěstí.

ZÁPISEM TĚ PŘEVEDL/A: _____

ZVONEČEK

LES ĀAHOLEC

RYBNÍK BRČÁLNÍK

VEČERNÍČEK

KYOTRA LIŠKA

KRAJOVSKÁ RODINA

SEDHIRILOVÉ BOTY

